

Cellini

CELLINI DUAL TIME

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 13. apríl 2016

15. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Vindur kominn í seglin á ný

Eftir erfiðleika á árunum 2010 til 2014 er nýsköpunarfyrirtækið Dohop í sóknarhug, að sögn Davíðs Gunnarssonar framkvæmdastjóra. Starfsmannafjöldi fyrirtækisins hefur tvöfaldast síðustu fjórtán mánuði. »6

»2

Vinsæll í Þýskalandi
Dagur Sigurðsson handboltþjálfari er orðinn vinsæll fyrirlesari í atvinnulífinu.

»4

Vill nýtt kjararáð
Bolli Héðinsson vill að lífeyrissjóðirnir stofni kjararáð og að sameiginleg fjárfestingarstefna verði mótuð.

»8

Svipmyndin: Baldur Þórhallsson
Kennir kúrs um smárika í Tallinn.

»10

Hagfræðin í stjórnmálakreppu
Lars Christensen skrifar um viðbrögð við stjórnmálakreppum.

NÝTT MERKI HJÁ OPTICAL STUDIO

BOTTEGA VENETA

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

KEFLAVÍKUR
FLUGVOLLUR

MÓDEL: HRÖNN JOHANNSEN
GLERAUGU: BOTTEGA VENETA

SKJÓÐAN

Betra að telja upp að tíu

MÖNNUM HÆTTIR TIL að gera mistök í hita leiksins. Stundum er gott að telja upp að tíu áður en rokið er áfram. Íslenska þjóðin er núna í hita leiksins og ætti kannski að telja upp að tíu.

ER ÞAÐ Í ÞÁGU bestu hagsmuna þjóðarinnar að rjúka í kosningar á þessu ári? Er einhver tilbúinn í kosningar? Líkast til er hvorki stjórnarandstaðan né ríkisstjórnarflokkarnir, möguleg ný framboð eða þjóðin sjálf tilbúin í kosningar núna. Það er spurning hvort réttlætlanlegt sé að leggja í mikil átök til að flýta kosningum um nokkra mánuði.

STAÐA ÞJÓÐARBÚSINS er þokkaleg núna. Jafnvægi er nokkuð gott og atvinnuleysi hverfandi. Ef frá eru taldir himinháir vextir er ekki sjáanleg nein bein ógn við heimilin í landinu að svo stöddu. Lífeyrissjóðirnir skila góðri ávöxtun. Staða fyrirtækja hefur batnað þó að hátt vaxtaumhverfi og launahækkningar valdi vanda hjá sumum minni fyrirtækjum. Ef við tækjum púlsinn á þjóðarbúinu myndi heilsan mælast yfir meðal-lagi góð.

Í PÓLÍTISKU hamfaraveðri síðustu viku báru tveir menn af. Forseti Íslands hafði trausta hönd á stýri og fjármálaráðherra hélt ró sinni, en naut vitanlega samanburðarins við fyrrverandi forsætisráðherra.

UNDANFARI hinnar viðburðaríku viku var Facebook-færsla frá eigin-konu forsætisráðherra um miðjan mars. Hefðu hlutirnir þróast öðruvísi ef færslan hefði byrjað „Eiginmaður minn var spurður út

í spurningar sem tengjast félagi á mínum vegum. Hann brást rangt við og gekk út úr sjónvarpsviðtali ...“?

STUNDUM GETUR VERIÐ gott að telja upp að tíu. Væri ekki betra að ljúka kjörtímabilinu og kjósa til Alþingis eftir ár?

ÞÁ VERÐUR Bjarni Benediktsson búinn að leggja öll spil á borðið og skýra sitt mál. Hann verður búinn að endurnýja umboð sitt eða Sjálfstæðisflokkurinn búinn að velja sér nýjan formann.

SAMFYLKINGIN verður búin að útkljá leiðtogamál sín og undirbúa sig fyrir kosningar.

FRAMSÓKNARFLOKKURINN verður búinn að finna sér nýjan leiðtoga og mögulega endurreisa trúverðugleika gagnvart kjósendum.

PÍRATAR verða búnir að manna framboðslista sína, en það er ekkert áhlaupaverk að manna vel lista hjá framboði sem er líklegt til að fá fleiri en einn kjörinn fulltrúa í öllum kjördæmum landsins. Steingrímur J. Sigfússon verður búinn að tilkynna brottför úr stjórnmalunum og mögulega Ögmundur líka þannig að Katrín Jakobsdóttir þarf ekki að burðast með pólitísk lík í skottinu inn í kosningar.

VERÐI KOSIÐ á þessu ári er mjög líklegt að flest eða öll stjórnmalá-öfl landsins verði illa undirbúin. Slíkt er ávisun á skammlífa ríkisstjórn og pólitísk upplausn, sem fylgir tíðum kosningum, er ekki í þágu þjóðarinnar.

Á döfinni

Fimmtudagur 14. apríl
VESTMANNAEYJABÆR Breyting á upp-gjördsdegi vegna ársreiknings 2015.
LANDSBANKINN Aðalfundur.

Föstudagur 15. apríl
HAGSTOFA ÍSLANDS Samræmd vísitala neysluverðs í mars 2016.
Fiskafli mars 2016.

VINNUMÁLASTOFNUN Atvinnuleysis-tölur Vinnumálastofnunar.

Mánudagur 18. apríl
FÍ FASTEIGNAFÉLAG Aðalfundur Fí fasteignafélags slhf.

Þriðjudagur 19. apríl
ÞJÓDSKRÁ ÍSLANDS Vísitala íbúða-verðs á höfuðborgarsvæðinu.

Miðvikudagur 20. apríl
HAGSTOFA ÍSLANDS Vísitala byggingarkostnaðar fyrir maí 2016.

Mánaðarleg launavísitala í mars 2016.
Greiðsluþjónunarvísitala í maí 2016.
Vísitala kaupmáttar launa í mars 2016.
Vísitala lífeyrisskuldbindinga í mars 2016.

Fjármálastöðugleiki 2016/1.

ÞJÓDSKRÁ ÍSLANDS Vísitala leiguverðs á höfuðborgarsvæðinu.

Mánudagur 25. apríl
HAGSTOFA ÍSLANDS Kjötframleiðsla í mars 2016.

MAREL Uppgjör fyrsta ársfjórðungs.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Anton Brink**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Dagur Sigurðsson vakti mikla athygli þegar Þjóðverjar urðu meistarar á EM í byrjun árs. FRÉTTABLAÐID/EVA BJÖRK

Kennir Þjóðverjum leiðtogahæfni

Dagur Sigurðsson hefur staðið í ströngu við að halda fyrirlestra fyrir Þjóðverja frá því að hann varð Evrópumeistari í handbolta. Kemur til Íslands í næstu viku.

„Það spurðist svolítið út að ég hefði verið með puttana í viðskiptum heima. Við erum að fagna fimm ára afmæli Kex sem ég átti þátt í að stofna. Svo hef ég verið með puttana í alls kyns rekstri alveg síðan ég opnaði Kofa Tómasar frænda í gamla daga,“ segir Dagur Sigurðsson, landsliðsþjálfari Þýskalands í handbolta. Hann segist á undanförunum árum hafa átt þátt í rekstri nokkurra félaga. Í dag sé hann með Lárusi Sigurðssyni, bróður sínum, í Bílanausti, og þá eigi hann lítið startup-fyrirtæki í Berlín sem heldur úti snjallforritinu Cup-podium.

Dagur segir að fréttir af rekstri hans hafi spurst út á svipuðum tíma og Þýskaland varð Evrópumeistari í handboltanum og áhuginn strax orðið mikill. „Það voru einhver fyrirtæki sem fóru strax af stað og vildu fá að vita hver mín nálgun væri á þennan bíssness og íþróttahæfni og hvað væri hægt að nota á hverjum

stað til að komast hratt og örugglega í mark.“

Dagur hefur nú þegar meðal annars haldið fyrirlestur fyrir alla stjórnendur Deutsche Telekom (þar sem um 200 manns voru mættir til að hlýða á hann), Deutsche Credit bank og fleiri. Á mánudag heldur hann svo fyrirlestur á vegum Þýsk-Íslenska viðskiptaráðsins á Hilton Reykjavík Nordica. En hann ætlar að stoppa stutt við hér á landi. „Ég verð nú bara í tvo til þrjú daga. Maður er enn þá í starfi sem þjálfari og maður verður víst að sinna því líka,“ segir hann.

Dagur byrjaði snemma að reyna fyrir sér í viðskiptum. „Ég var í Verzlunarskólanum og alltaf notaði maður friin í það að vinna, annaðhvort í bókabúðinni hjá afa eða íþróttaversluninni hjá frænda. Sparta á Laugaveginum var svona lítil og sæt íþróttaverslun. Hjá Bókaverslun Lárusar Blöndal fékk maður að vinna í kringum jól og í öðrum fríum. Þann-

●● Það voru einhver fyrirtæki sem fóru strax af stað og vildu fá að vita hver mín nálgun væri á þennan bíssness og íþróttahæfni og hvað væri hægt að nota á hverjum stað.

Dagur Sigurðsson handboltaþjálfari

ig að ég var fljótt kominn með puttana í bíssness,“ segir Dagur.

Árangur Dags með þýska handboltalandsliðið hefur vakið mikla athygli þar í landi, einkum eftir að titillinn á EM 2016 var í höfn. Meðal annars hringdi Angela Merkel, kanslari Þýskalands, í Dag til að óska honum til hamingju. jonhakon@frettabladid.is

Vikan sem leið

0,5

prósenta verðbólga

Verðbólga í Bretlandi mældist 0,5 prósent í mars samkvæmt tölum frá hagstofu Bretlands. Verðbólga hækkaði um 0,2 prósent milli mánaða. Verðbólga hefur ekki verið hærri síðan í desember árið 2014, en er áfram langt undir tveggja prósenta verðbólgu markmiði Englands-banka. Forsvarsmenn bankans eiga von á að verðbólga haldist undir einu prósentu í ár.

950

þúsund króna styrkur

Gunnar Bragi Sveinsson veitti styrki úr utanríkisráðuneytinu að upphæð 950 þúsund krónur á síðasta degi sínum sem utanríkisráðherra. Alls styrkti hann fjögur félög vitandi að seinna um daginn yrði hann gerður að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra í nýrri ríkisstjórn. Enginn hinna ráðherranna úthlutaði skúffufé sínu í síðustu viku.

43,53

dollarar á tunnu

Hrávöruverð á olíu hækkaði í gær og mældist þá það hæsta á árinu. Fram undan er fundur hjá helstu hagsmunaaðilum í olíuiðnaðinum á sunnudaginn. Brent-hráolia hækkaði um 1,4 prósent í gærmorgun og kostaði þá 43,53 dollara.

SMIÐIR - VERKAMENN - MÚRARAR

ERUM MEÐ VANA SMIÐI,
VERKAMENN, MÚRARAR OG PÍPARA
SEM ERU KLÁRIR Í MIKLA VINNU.

HANDAFL EHF s. 777 2 333

NÝR VOLVO XC90 T8

Við kynnum Volvo XC90 með T8 tvinnvél sem er 407 hestöfl en eyðir einungis 2,1 l/100 km. Verð frá 12.690.000 kr.

**Komdu í Brimborg
Reynsluaktu bíl ársins 2016**

Vertu í fararbroddi með framúrskarandi öryggi, umhverfisvitund og sparneytni.

**MADE BY SWEDEN
VOLVOCARS.IS**

Volvo XC90 T8 býður upp á samsetningu af afli, eyðslu og losun sem ekki hefur verið í boði áður. Aflíð er geysimikið eða 407 hestöfl og fæst með rafmótor og bensinvél. Hröðunin er 5,6 sekúndur frá 0-100 km/klst og tugið er 640 Nm. Eldsneytiseyðsla T8 tvinnvélarinnar í blönduðum akstri er aðeins 2,1 l/100 km og CO₂ losunin er einungis 49 g/km. Frá því að Volvo XC90 var frumsýndur hefur hann fengið yfir 100 verðlaun um heim allan, þar á meðal titilinn bíl ársins 2016 á Íslandi. Volvo XC90 er fjórhjóladrifinn, 7 manna lúxusjeppi með mikla veghæð eða 23,7 cm undir lágsta punkt. Hann býr jafnframt yfir fullkomnasta öryggis-staðalbúnaðinum á markaðnum. Það kemur því ekki á óvart að hann var valinn öruggasti jeppinn í sínum flokki árið 2015 af umferðar- og öryggisstofnuninni Euro NCAP. Komdu í Brimborg og reynsluaktu bíl ársins 2016 á Íslandi. Brimborg og Volvo áskilja sér rétt til að breyta verði og búnaði án fyrirvara. Útbúnaður getur verið frábrugðinn mynd í auglýsingu.

Vill að lífeyrissjóðir stofni kjararáð

Formaður Samtaka sparifjareigenda vill að lífeyrissjóðir komi á fót kjararáði til að hindra of há laun stjórnenda. Þá móti lífeyrissjóðir einnig sameiginlega fjárfestingarstefnu. Framkvæmdastjóri LSR efast um að samkeppnisyfirvöld yrðu hugmyndinni samþykkt.

Bolli Héðinsson, hagfræðingur og formaður Samtaka sparifjareigenda, vill að lífeyrissjóðirnir komi á fót kjararáði til að sporna gegn of háum launagreiðslum og kaupukum til stjórnenda. „Því skyldu lífeyrissjóðirnir ekki notfæra sér það afl sem þeir hafa sameiginlega og reyna að koma skikki á launakjör stjórnenda þeirra fyrirtækja sem þeir eiga í, í stað þess að búa við stöðugar hótanir stjórnenda um að þeir fari eitthvað annað, fái þeir ekki þau laun og kaupauka sem þeir krefjast?“ spyr Bolli.

Kjararáðið yrði sjálfstæð nefnd sem úrskurðaði um laun stjórnenda fyrirtækja í eigu lífeyrissjóða. „Kjararáð lífeyrissjóðanna myndi setja saman launatöflur fyrir stjórnendur og skipa þeim, hvort sem er í bönkum eða öðrum fyrirtækjum lífeyrissjóðanna, viðeigandi stað í launatöflum sem kjararáðið setur.“

Bolli segist ekki hafa áhyggjur af því að íslenskir stjórnendur myndu leita úr landi. „Ég veit að það er engin eftirspurn eftir íslenskum stjórnendum í útlöndum, nema manni og manni,“ segir hann.

Haukur Hafsteinsson, framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins, stærsta lífeyrissjóðs landsins, segir hugmyndina nýja og skoðunarverða. „Hún gengur hins vegar út á viðtækara samstarf milli lífeyrissjóða en er til staðar því hver og einn lífeyrissjóður kemur fram sem sjálfstæður fjárfestir. Ég hef ákveðnar efasemdir um að markaðurinn og samkeppnisyfirvöld myndu heimila þetta viðtæka samstarf lífeyrissjóðanna,“ segir hann.

Haukur segir þá hluthafastefnu sem LSR hafi samþykkt ganga út frá

Bolli Héðinsson vill að lífeyrissjóðir nýti sér stöðu sína á hlutabréfamarkaði til að koma í veg fyrir of há laun meðal stjórnenda og stuðla að siðlegum fyrirtækjarekstri.

FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Ég veit að það er engin eftirspurn eftir íslenskum stjórnendum í útlöndum, nema manni og manni.

Bolli Héðinsson hagfræðingur

því að launakjör stjórnenda þeirra fyrirtækja sem lífeyrissjóðurinn eigi hlut í séu hófleg en í takti við það sem tíðkast hjá sambærilegum fyrirtækjum.

Bolli telur hins vegar ekki að samkeppnisyfirvöld muni setja sig upp á móti fyrirkomulaginu. Samtök atvinnulífsins reki til að mynda samræmda kjarastefnu.

Þá segir hann kaupauka geta verið góðra gjalda verða í fyrirtækjum sem sýsla með áþreifanlega hluti, en mjög sannfærandi rök hafi verið færð fyrir því að kaupaukar í fjármálafyrirtækjum skili litlu sem engu.

Bolli segir að lífeyrissjóðirnir ættu að mynda sér sameiginlega eigandastefnu, um það í hvernig

fyrirtækjum þeir fjárfesti. „Til dæmis gæti það verið regla hér eftir að þeir fjárfesti ekki í fjármálafyrirtækjum sem veiti ráðgjöf um að setja upp fyrirtæki á Tortóla eða í öðrum skattaskjólum,“ segir Bolli. Auk þess ætti að vera ákveðin siðferðisviðmið uppi um þá stjórnendur sem séu í forsvari fyrir fyrirtæki í eigu lífeyrissjóða. ingvar@frettabladid.is

Sérfræðipækking á fjölbreyttum þörfum fyrirtækja

Landsbankinn býður fyrirtækjum alhliða lausnir fyrir fjármál þeirra. Hjá okkur starfa tugir sérfræðinga um land allt sem sérhæfa sig í þjónustu við fyrirtæki í öllum helstu greinum atvinnulífsins.

Óttuðust um rekstrarhæfi bankans

Stjórnendur Landsbankans óttuðust árið 2010 að eiginfjárlutfall bankans færi undir lögbundin mörk, sem eru átta prósent. Samkvæmt lögum á peningastefnunefnd Seðlabankans að vara við slíkum aðstæðum. Það gerði nefndin þó ekki.

Jón Hákon
Halldórsson
jonhakon@365.is

Stjórnendur Landsbankans óttuðust árið 2010 að dómar vegna gengis-tryggðra lána kynnu í versta falli að leiða til þess að eiginfjárlutfall færi undir lögbundið lágmark, sem var þá átta prósent. Þetta var ástæða þess að ráðist var í sölu á eignarhaldsfélaginu Vestia til Framtakssjóðs Íslands árið 2010. Í bréfi Bankasýslu ríkisins til Landsbankans hinn 11. mars síðastliðinn, sem ritað er vegna sölu bankans á hlut sínum í Borgun, er vikið að sölu Landsbankans á Vestia. Salan á Vestia til FSI, sem var tilkynnt 20. ágúst 2010, var harðlega gagnrýnd á opinberum vettvangi, rétt eins og salan á Borgun. Að beiðni fjármálaráðuneytisins aflaði Bankasýsla ríkisins upplýsinga frá Landsbankanum um söluina með bréfi, dagsettu 20. janúar 2011.

Bankinn svaraði fyrirspurn Bankasýslunnar 27. janúar. Þar kom fram að á þessum tíma hefði verið mikil óvissa um lögmæti erlendra lána bankans sem hefði getað haft veruleg áhrif á eiginfjárstöðu hans. Taldi bankinn sér skylt að leita leiða við að efla eiginfjárstöðu sína án þess að leita til ríkissjóðs um fjárframlag og væri því óhjákvæmilegt annað en að hraða sölu eigna. Beindust sjónir fljótt að Vestia enda gæti slík sala verulega eflt eiginfjárstöðu bankans.

Markaðurinn óskaði í vikunni eftir afriti af bréfinu sem Landsbankinn sendi Bankasýslunni í janúar

2011, þar sem salan er útskýrð, en fékk synjun. Ástæðan er sú að bréfið „varðar samskipti bankans og stofnunarinnar sem bankinn telur að trúnaðarskylda hvíli á. Landsbankinn telur sér því ekki heimilt að afhenda fjölmiðlum afrit bréfsins.“

Hins vegar kemur fram í erindi sem Landsbankinn sendi Bankasýslunni hinn 11. febrúar síðastliðinn að bankinn hafi upplýst Fjármálaeftirlitið, Seðlabankann og hluthafa um stöðuna með skriflegum hætti sökum alvarleika málsins.

Upplýsingar um að stjórnendur Landsbankans óttuðust að eiginfjárlutfall bankans kynni að fara undir lögbundið lágmark voru fyrst birtar almenningi þegar þetta bréf bankans, frá 11. febrúar, var gert opinbert. Engu að síður kveða lög Seðlabankans á um að ef peningastefnunefnd metur það svo að alvarleg hættumerki séu til staðar sem ögni fjármálakerfinu skuli hún opinberlega gefa út viðvaranir þegar tilefni er til.

Markaðurinn spurði Fjármálaeftirlitið út í málið og fékk þau svör að ekki yrðu veittar upplýsingar um málefni einstakra eftirlitsskyldra aðila. „Á hinn bóginn má geta þess að Fjármálaeftirlitið fylgdist sérstaklega náið með eiginfjárstöðu lánastofnana vegna óvissu um bókfært virði gengislána á umræddum tíma. Í athugun Fjármálaeftirlitsins á áhrifum gengislánadóma Hæstaréttar frá 16. júní 2010 kom í ljós að dekksta sviðsmyndin hefði haft veruleg neikvæð áhrif á eiginfjárstöðu lánastofnana en eins og kunnugt er varð sú sviðsmynd ekki að veruleika,“ segir í svarinu.

Landsbankinn seldi eignarhaldsfélagið Vestia til þess að efla eiginfjárstöðu í kjölfar gengislánadóma. FRÉTTABLAÐIÐ/ANDRI

Í athugun Fjármálaeftirlitsins á áhrifum gengislánadóma Hæstaréttar frá 16. júní 2010 kom í ljós að dekksta sviðsmyndin hefði haft veruleg neikvæð áhrif á eiginfjárstöðu lánastofnana.

Úr svari Fjármálaeftirlitsins við fyrirspurn Markaðarins

Þjóðgarðurinn á Þingvöllum
72% erlendra ferðamanna fara gullna hringinn

Í öllum fyrirtækjum er nauðsynlegt að geta gengið að fjölbreyttum lausnum sem styðja við reksturinn. Við leggjum mikið upp úr persónulegum tengslum og vandaðri þjónustu.

Vönduð fyrir-
tækjaþjónusta

Hjá fyrirtækjaþjónustu Landsbankans leggjum við okkur fram við að koma til móts við þarfir fyrirtækja. Við horfum fram á veginn þegar kemur að viðskiptasamböndum og störfum með fyrirtækjum á ólíkum vaxtarskeiðum.

Öflugar
netlausnir

Netbanki fyrirtækja er upplýsingaveita sem eykur yfirsýn og auðveldar stjórnendum ákvarðanatöku. Við bjóðum upp á greinargóðar innheimtuskýrslur, beintengingu við bókhaldskerfi og kortalausnir sem einfalda innkaup.

Fjármögnun
og eignastýring

Við bjóðum ýmsar gerðir rekstrarlána, fjármögnum tækjakost, veitum fjárfestingalán og aðstoðum við fjármögnun á verðbréfamarkaði. Við ávöxtum fé og bjóðum virka eignastýringu fyrir eignir fyrirtækisins.

Pantaðu viðtal hjá sérfræðingum okkar í síma 410 5000 eða sendu okkur tölvupóst á netfangið fyrirtaeki@landsbankinn.is.

Davíð Gunnarsson hefur verið framkvæmdastjóri Dohop í eitt ár, en starfað hjá fyrirtækinu frá ársbyrjun 2009, með eins árs hléi. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Sprotafyrirtæki mega ekki gefast upp

Tæknifyrirtækið Dohop verður tólf ára á árinu. Eftir erfiðleika á árunum 2010 til 2014 er fyrirtækið að fá vind í seglin á ný. Starfsmannafjöldi fyrirtækisins tvöfaldaðist síðustu fjórtán mánuði. Ferðaleitarvefurinn dohop.is er nú með milljón einstaklingsnotendur á mánuði og fer þeim sífellt fjölgandi. Nú sækist fyrirtækið sérstaklega eftir að markaðssetja sig gagnvart flugvöllum úti um allan heim.

Sæunn
Gísladóttir
saeunn@frettabladid.is

V iðburðaríkt ár er að baki hjá Dohop. Á síðastliðnum fjórtán mánuðum hefur starfsmannafjöldi fyrirtækisins tvöfaldað og félagið gert samninga við Gatwick-flugvöll og rússneska leitarisann Yandex. Stefnt er að því að reksturinn verði á núlli í lok árs. Davíð Gunnarsson, framkvæmdastjóri Dohop, segir að fyrirtækið sem er tólf ára gamalt sé að fá vind í seglin á ný til að byggja upp áframhaldandi vöxt.

Dohop hlaut í síðustu viku Nýsköpunarverðlaun Íslands 2016. Verðlaunin eru veitt af Rannís, Íslandsstofu, Nýsköpunarmiðstöð Íslands og Nýsköpunarsjóði atvinnulífsins, til fyrirtækja sem þykja hafa skarað fram úr í þróun nýrrar vöru eða þjónustu, sem byggð er á rannsóknar- og nýsköpunarstarfi og náðst hefur árangur með á markaði.

„Að fá verðlaunin er auðvitað frábært og afskaplega dýrmæt viðurkenning á því sem við höfum verið að gera undanfarin ár. Við erum að fá vind í seglin á ný eftir nokkurra ára tímabil þar sem við vorum ekki að vaxa eins hratt og við gátum en við erum komin aftur af stað,“ segir Davíð.

Tvöföldun starfsmanna
Í dag starfa þrjátíu manns á skrif-

stofu Dohop í Reykjavík. „Í byrjun árs 2015 vorum við með fimmtán starfsmenn, við ætluðum að ráða tíu á árinu en erum orðin þrjátíu núna. Við erum með starfsmenn frá sex löndum, sumir eru nýfluttir til Íslands og aðrir hafa búið á Íslandi lengi. Það er eðli svona fyrirtækis að starfsmannahópurinn sé alþjóðlegur, við erum með tvo starfsmenn frá Rússlandi, einn frá Hvíta-Rússlandi, tvo frá Þýskalandi, einn frá Bretlandi og einn frá Víetnam,“ segir Davíð.

Fyrirtækið rekur ferðaleitarvefinn dohop.is en þar má finna flug, hótél og bílaaleigubíla. Starfsemin skiptist í grófum dráttum í tvennt, að sögn Davíðs.

„Við erum annars vegar með vefinn okkar og öpp þar sem einstaklingar geta leitað að flugi eða hótélum og hins vegar með fyrirtækjahliðina, þar erum við að semja við flugfélög og flugvelli hvar sem er í heiminum.“
Dohop er með um milljón einstaklingsnotendur á mánuði. Tíu prósent þeirra eru Íslendingar en níutíu prósent koma að utan. „Ísland er mjög mikilvægur markaður fyrir okkur. Stærstu markaðir utan Íslands eru Bandaríkin, Bretland, Sádi-Arabía, Rússland og Þýskaland. Bandaríkin eru núna stærsti markaðurinn utan Íslands og sú breyting hefur orðið að Þýskaland fór úr 15. til 20. sæti í þriðja eða fjórða. Utan Íslands erum við fyrst og fremst að markaðssetja vefinn okkar í Þýskalandi ásamt því að líta til Bandaríkjanna og Bretlands,“ segir Davíð.

Fjórðungur tekna frá Rússlandi
Á síðasta ári gerði Dohop tvo stóra

55%

tekjuaukning hefur orðið hjá Dohop það sem af er ári.

Dohop hefur í raun aldrei verið eins gagnlegt tól fyrir Íslendinga og nú. Tuttugu og fimm flugfélög munu fljúga til Íslands í sumar. Það gengur ekkert upp að fara á tuttugu og fimm vefsíður og bera verð saman þannig.

fyrirtækjasamninga. Í september var greint frá því að Dohop hefði tekið upp samstarf við rússneska leitarisann Yandex með þeim hætti að flugverð frá Dohop birtist nú á flugleitarvef Yandex. Yandex er eitt stærsta internetfyrirtæki Evrópu. Framkvæmdir eru um 150 milljón leitaradgerðir daglega á síðunni. Davíð segir að Yandex sé nú að skila Dohop sem nemur um einum fjórða af tekjum fyrirtækisins.

Dohop gerði einnig samning við Gatwick-flugvöll í London sem felur í sér að Gatwick nýtir tækni Dohop í GatwickConnects-þjónustunni. Með þjónustunni eru farþegar, sem nýta sér tengiflug í gegnum flugvöllinn, tryggðir fyrir kostnaði sem kynni að verða þegar flugi seinkar eða því er aflýst. Gatwick er orð-

inn gríðarlega stór flugvöllur með um fjórtíu milljónir farþega á ári, samanborið við að Keflavík ætli að taka á móti rúmlega sex milljónum á árinu.

Í viðræðum við sex flugvelli

„Gatwick-samstarfið gengur mjög vel, bókunum fjölga daglega. Þetta samstarf er afar heppilegt fyrir okkur, sérstaklega í ljósi þess að samningurinn sem við gerðum hefur leitt af sér viðræður við sex aðra flugvelli. Nokkra í Evrópu, einn í Bandaríkjunum og tvo í Asíu. Við byggjum það á velgengninni í Gatwick,“ segir Davíð.

Dohop var stofnað árið 2004 og verður því tólf ára gamalt á árinu. Fyrirtækinu gekk vel í upphafi og sérstaklega var mikið að gerast árin 2008 til 2009 þegar Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins fjárfesti í því. Davíð hefur starfað hjá Dohop frá ársbyrjun 2009, að undanskildu árinu 2013 þegar hann starfaði um skeið hjá HF Verðbréfum, en hann tók við sem framkvæmdastjóri Dohop fyrir rúmu ári. Hann segir að árin 2010 til 2014 hafi verið fyrirtækinu erfið.

„Vorið 2010 var tekin ákvörðun um að sækja ekki meira fé til hluthafa og koma rekstrinum í hagnað. Á þeim tíma var það nauðsynleg ákvörðun byggð á aðstæðum. Svo gerðist það að Jón Tetzchner fjárfesti í félaginu í október 2013. Það var í raun og veru þá sem við sáum loksins fram á að komast af stað aftur af krafti. Við fórum svo í hlutafjárútkningu í ágúst 2014 og höfum auknið við hlutafé tvisvar síðan þá,“ segir Davíð.

55% tekjuaukning

Síðustu ár hefur Dohop sótt um og unnið þróunarverkefni á styrkjum frá Rannís. Davíð telur þetta ýta undir vöxt hjá fyrirtækinu. „Í fyrra var tekjuvöxtur okkar 35 prósent, en núna á fyrstu þremur mánuðum ársins var hann 55 prósent. Við sáum hraðari vöxt árið 2015 en árið 2014 og sjáum fram á enn hraðari vöxt í ár. Við ætlum að tvöfalda tekurnar á árinu og það verður þess vegna meiri vöxtur á síðari hluta ársins,“ segir Davíð.

„Notendum fjölga stöðugt hjá okkur. Nú er hins vegar ekki eins mikil fjölgun í notendum á vefnum okkar og í leitum í gegnum aðila eins og Yandex. Það er líka áhugavert að þrátt fyrir að fyrirtækið sé búið að vera til í tólf ár er alltaf þrjátíu til fjórtíu prósent aukning í fjölda notenda frá Íslandi á hverju ári. Að einhverju leyti er augljóst af hverju það er aukning frá Íslandi enda hefur ferðalögum Íslendinga fjölgað gríðarlega frá hrúni og þau nánast orðin eins og árið 2007.“

Gagnlegt fyrir Íslendinga

„Dohop hefur í raun aldrei verið eins gagnlegt tól fyrir Íslendinga og nú. Tuttugu og fimm flugfélög munu fljúga til Íslands í sumar. Það gengur ekkert upp að fara á tuttugu og fimm vefsíður og bera verð saman þannig. Eftir því sem fleiri flugfélög fljúga hingað, því nýtsamlegri verður vefurinn fyrir Íslendinga.“

Eins og áður var nefnt býður Dohop einnig upp á leit að hótélherbergjum. Að sögn Davíðs er gríðarlegur vöxtur í hótélbókunum um þessar mundir. „Fjöldi hótélbókana

Helstu viðburðir í sögu Dohop

- 2004**
 - Félagið stofnað – **Frosti Sigurjónsson** framkvæmdastjóri
- 2006**
 - Travelmole-verðlaun – **Best Technology Site**
- 2008**
 - Fjárfesting frá Nýsköpunarsjóði
- 2009**
 - Samningur við flugfélagið **Emirates**
 - Framhaldsfjárfesting frá Nýsköpunarsjóði
- 2010**
 - Samningur við flugfélagið **Virgin Atlantic**
 - Kristján Guðni Bjarnason** verður framkvæmdastjóri

- 2011**
 - Samningur við **Malpensa**-flugvöll í Milanó
- 2012**
 - Íslensku vefverðlaunin – **Besti þjónustu- og upplýsingavefurinn**
- 2013**
 - Jón Tetzchner** verður hluthafi
- 2014**
 - World Travel Award – **World's Leading Flight Comparison Website**
 - Hlutfjárukning meðal núverandi hluthafa
- 2015**
 - David Gunnarsson** verður framkvæmdastjóri
 - Hlutfjárukning meðal núverandi hluthafa

- Samningur við **Gatwick**-flugvöll í London
 - Samningur við rússnesku leitarvélinu **Yandex**
 - USA Today – **Best app/website for transportation**
 - World Travel Awards – tilnefning: **World's Leading Flight Comparison Website**
 - 2016**
 - Hlutfjárukning meðal núverandi hluthafa
 - Eyefortravel-verðlaun – tilnefningar: **Best Mobile App & Best Mobile UX**
 - Nýsköpunarverðlaun Íslands
- » Þrátt fyrir að vera tólf ára gamalt fyrirtæki fjölga notendum á Íslandi um 30 til 40 prósent árlega.

Dohop gekk til samninga við Gatwick-flugvöll í fyrra. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

á mánuði hjá okkur er kannski bara tíu prósent af öllum bókunum. Margir sem maður hittir á Íslandi segjast bóka flugið með Dohop en ekki hótél. En þeir eru í auknum mæli að nýta síðuna til hótélbókana. Íslendingar standa fyrir 85 prósentum af hótélbókunum okkar, en töluvert minna af flugbókunum. Hótélvöxturinn hjá okkur er nú sjötíu til áttatíu prósent milli ára. Það er eftir meiru að slægjast fyrir okkur á þeim markaði en meðal hótélbókun skilar okkur þrjátíu evrum í þóknun miðað við tíu evrur í flugi.“

Á núlli 2017
Dohop hefur á þessum árum þó ekki skilað hagnaði. Árið 2014 tapaði Dohop 22,5 milljónum króna, samkvæmt rekstrarreikningi. David segir að árið 2015 hafi verið enn meira tap,

upp á 130 milljónir króna. „Það var brjálæðislegt tap á síðasta ári. Þetta fyrirtæki snýst um skala, snýst um að vera stórt. Gestir á vefinn voru of fáir, tekjurnar of lágar og félagið of lítið til að ná stærðarhagkvæmni. Við erum á leiðinni þangað núna og þess vegna fjárfestum við mikið. Við munum kannski tapa helmingi minna á þessu ári og viljum vera við núllið árið 2017. Við munum ekki skila hagnaði fyrir en síðar, vöxturinn þarf að halda áfram og við ætlum að fjárfesta allan hagnað í áframhaldandi vöxt. Þetta snýst bara um það, við verðum bara að ná upp alvöru skala,“ segir David.

Í dag er Dohop með eina skrifstofu í Reykjavík, en var um tíma með skrifstofu í Noregi. „Við reyndum að vera með starfsemi í Noregi árið 2012 og svo settum við töluvert fjármagn í að reyna það aftur í lok árs 2013. Það

Við munum ekki skila hagnaði fyrir en síðar, vöxturinn þarf að halda áfram og við ætlum að fjárfesta öllum hagnaði í áframhaldandi vöxt.

130
milljónir króna tap varð á rekstri Dohop árið 2015.

gekk vel en síðan höfðum við ekki fjármagn í að halda áfram. Það hefur stundum plagð fyrirtækið að vera ekki nógu vel fjármagnað.“

Sækja á erlenda markaði
David sér þó fram á að fyrirtækið opni aftur skrifstofur eða útibú erlendis. „Það er mikilvægt að ná í fjármagn sem leyfir okkur að fókusera á reksturinn til lengri tíma. Maður gerir fullt af mistökum, maður fer fullt af röngum leiðum, það er bara partur af því að vera í nýsköpun. Við eyddum örugglega þrjátíu milljónum í þetta í Noregi áður en við sáum það að þrjátíu milljónir ná mjög stutt þar. Maður þarf gríðarlega djúpa vasa og mikla þolinmæði til að ná árangri á erlendum mörkuðum.

Nýsköpunarfyrirtæki ná árangri ef þau gefast ekki upp. Það má ekki

gefast upp. Í seinna skiptið í Noregi gekk miklu betur því við vorum þá með lókal manneskju. Núna erum við með þjóðverja í vinnu við markaðssetningu í Þýskalandi og gestaþöldi þaðan hefur fjórfaldast samanborið við síðasta ár. Eitt sem við lærðum í Noregi var líka að markaðurinn þar er of litill fyrir okkur og Þýskaland er auðvitað mun stærri markaður. Við erum ekki alveg með nógu mikið fjármagn til þess að keyra á fullu þar en það stendur til bóta.“

David sér fram á að halda áfram að ráða fólk til að ýta undir vöxtinn. „Ég hugsa að á næsta ári munum við stækka um tíu manns, en ég sagði það líka fyrir ári og við enduðum á því að ráða fimmtán manns. Það er alltaf svo áriðandi í svona fyrirtækjum að fara eins hratt og maður mögulega getur.“

VIÐ PRENTUM

Umbúðir • Bækur • Tímarit • Fyrir skrifstofuna • Bæklingar • Fjölpostur • Kynningarefni • Dagblöð • Stafrænt • Allskonar!

Var í Bretlandi á róstusömum tíma

Baldur Þórhallsson prófessor vakti athygli þegar hann greindi stjórn málaástandið í beinni á Stöð 2. Hann skrifaði doktorsverkefni um smáriki í ESB og vildi átta sig á því hver áhrif Íslands gætu orðið þar innanborðs. Bjó í Bretlandi í valdatíð Johns Major forsætisráðherra.

SVIPMYND

BALDUR ÞÓRHALLSSON

Baldur Þórhallsson, prófessor í stjórn málafræði við Háskóla Íslands, vakti athygli fyrir vasklega framgöngu þegar hann greindi stjórn málaástandið í beinni útsendingu fréttastofu Stöðvar 2 í síðustu viku. Það var ein eftirminnilegasta atburðarás í íslenski stjórn mála sögu. Markaðurinn sló á þröðinn til þess að forvitnast meira um þennan mann.

„Ég sit hérna á flugvelli erlendis og er að bíða. Ég er að fara að kenna í Tallinn um smáriki,“ segir Baldur þegar Markaðurinn nær tali af honum. „Þeir hafa enn þá þá trú í Tallinn að smáriki geti áorkað einhverju í heiminum,“ segir hann léttur í bragði. Baldur byrjaði að kenna sem stundakennari í stjórn málafræði við Háskóla Íslands 1995. Hann var svo ráðinn lektor árið 2000.

„Ég kláraði doktorsritgerð frá háskólanum í Essex á Englandi 1999. Og ég var svo heppinn að það var auglýst staða um svipað leyti við deildina,“ segir hann. Þótt Baldur hafi í síðustu viku haft hugann allan við íslensk stjórn mála og stjórnskipan hefur hann þó mesta áherslu lagt á Evrópusambandið í sínum fræðastörfum. „Ég skrifaði um möguleika smárikja til áhrifa innan Evrópusambandsins og

fjallaði þá um sjö smærri ríki sem þá voru aðilar að sambandinu,“ segir Baldur, aðspurður hvert efni doktorsverkefnis hans hafi verið.

„Ástæðan fyrir því að ég valdi mér þetta viðfangsefni var að mig langaði til að átta mig á því hver staða Íslands yrði innan sambandsins og hverjir væru möguleikar Íslands til áhrifa,“ segir Baldur. Hann bendir á að það sé ekki hægt að gera rannsókn á þessu viðfangsefni út af fyrir sig. „En ég skrifaði meistararitgerð frá sama skóla um stöðu Írlands í sambandinu. Svo ákvað ég að rannsaka önnur smáriki í sambandinu í doktorsritgerðinni til þess að reyna að átta mig á því hvort Íslendingar gætu komið sínum lykilmálum á framfæri innan sambandsins og haft áhrif.“

Baldur segir niðurstöðuna í mjög stuttu máli hafa verið þá að í þeim málaflokkum sem smáriki einblína á geta þau mjög auðveldlega varið sína hagsmuni og haft áhrif í þeim. „Hins vegar gerir smæðin það að verkum að þau geta ekki verið að skipta sér af öllum málum innan sambandsins. Þau verða að forgangsraða mjög stíft og einblína svo á lykilhagsmuni.“ Baldur bjó um árabíl í Bretlandi á meðan hann stundaði nám og lætur vel af þeirri reynslu.

„Ég bjó í Bretlandi frá 1992 til '95 og fór síðan aftur í eitt ár frá 1997 til '98 til að klára doktorsritgerðina.“ Hann bendir á að fyrstu þrjú árin

Ástæðan fyrir því að ég valdi mér þetta viðfangsefni var að mig langaði til að átta mig á því hver staða Íslands yrði.

Baldur Þórhallsson

sem hann bjó úti hafi John Major verið forsætisráðherra og mikið gengið á. „Það leið varla mánuður að einhver ráðherra segði ekki af sér vegna einhverra skandala. Og það var mikil ölga í bresku samfélagi,“ segir Baldur, en engu að síður hafi verið dásamlegt að búa þar. „Ég

var dálítið í London vegna þess að ég var dálítið mikið á bókasafninu í London School of Economics við skriftir,“ segir hann og bætir því við að það sé mjög gaman að búa erlendis um tíma og geta sett sig inn í þjóðfélagsmál annars staðar. jonhakon@365.is

Þingrof hefði getað haft neikvæð áhrif

Sendinefnd AGS telur efnahag Íslands standa traustum fótum. Nú séu kjöraðstæður fyrir næstu skref við losun hafta. Skynsamlegt sé að gera atlögu að aflandskrónuvandanum áður en athyglin beinist að innlendum aðilum. Nefndin varar við auknum ríkisútgjöldum.

Sæunn
Gísladóttir
saeunn@frettabladid.is

Það er jákvætt að útkoman eftir pólitískan óstöðugleika í síðustu viku hafi orðið sú að þing var ekki rofið. Þetta er mat Ashoks Bhatia, formanns sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, sem kynnti yfirlýsingu sendinefndarinnar á Kjarvalsstöðum í gær.

Það sé jákvætt fyrir efnahagslífið að pólitískur óstöðugleiki síðastliðinnar viku hefði ekki sett allt í stopp.

Bhatia sagði að mikil vinna væri fram undan við afnám hafta, sem hefði með löggjafarvaldið að gera. Mikið ætti eftir að samþykkja af þingmálum vegna afnámsáætlunarinnar. Hann sagðist einnig trúa að nýkjörin ríkisstjórn í haust myndi halda áætluninni áfram þannig að framfarir yrðu í málinu.

Að mati Alþjóðagjaldeyrissjóðsins hefur ótvíráður árangur náðst í íslenska efnahagslífinu. Hagvöxtur hafi ekki mælst eins hár frá því fyrir bankakreppu og byggji nú á mun styrkari grunni.

„Við teljum að efnahagslegur árangur Íslands sé ótvírátt sterkur. Hagvöxtur hefur ekki verið betri síðan fyrir hrun. Fyrir hrun byggði hagvöxturinn á ósjálfbærri uppsveiflu, en byggir nú á styrkari stöðum. Þróun ferðaþjónustunnar

er meðal stærri breytinga,“ sagði Bhatia.

Útlit er fyrir áframhaldandi góðan árangur í efnahagslífinu og að hagvöxtur stefni í 2,5 prósent til meðallangs tíma samkvæmt yfirlýsingu sendinefndarinnar. Öflug einkaneysla, fjárfesting og ferðaþjónusta munu halda áfram að knýja framleiðslu og atvinnusköpun. Skuldir ríkisins munu líklega koma til með að lækka verulega á komandi árum.

Óhóflegar launahækkningar munu þó líklega auka verðbólgu umfram verðbólgu markmið Seðlabankans til skamms tíma lítið. Gera má ráð fyrir auknu aðhaldi í peningastefnunni. Launahækkningar munu draga úr samkeppnishæfni. Þetta myndi ásamt lakari viðskiptakjörum valda minnkandi afgangi af viðskiptajöfnuði.

Þá telur Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn að kjöraðstæður hafi skapat fyrir ný skref í afnámi fjármagnshafta. Bhatia sagði að tilefni væri til að heimila aukna erlenda fjárfestingu lífeyrissjóða. Hann sagði þó brýnt að framkvæma frekari losun hafta með varúð. Skynsamlegt sé að gera atlögu að aflandskrónuvandanum áður en athyglin beinist að innlendum aðilum.

Bhatia sagði mestu áhættuna í efnahagslífinu vera aðra kollsteypu eftir ofpenslu eins og áður hefði þekkt. Hann sagði að krafan um aukin ríkisútgjöld væri sífellt

Sendinefnd AGS segir áttak til að leysa út aflandskrónueignir eðlilegt skref áður en stjórnvöld snúi sér að losun hafta á almenning. FRÉTTABLAÐID/PJETUR

2,5%
hagvexti spáir AGS til meðallangs tíma.

hærri, og benti á að nú væri kosninga að vænta fyrr en búist var við. „Ef nýlega uppstokkuð ríkisstjórn eða komandi ríkisstjórnir reyna að afla sér vinsælda í gegnum aukin

ríkisútgjöld myndi það bætast við ríflegar launahækkningar og kynda undir innlendra eftirspurn sem hætta er á að sé of kröftug fyrir,“ sagði hann.

ENDURVINNSLA & UMHVERFISVERND LENGJA LÍFIÐ!

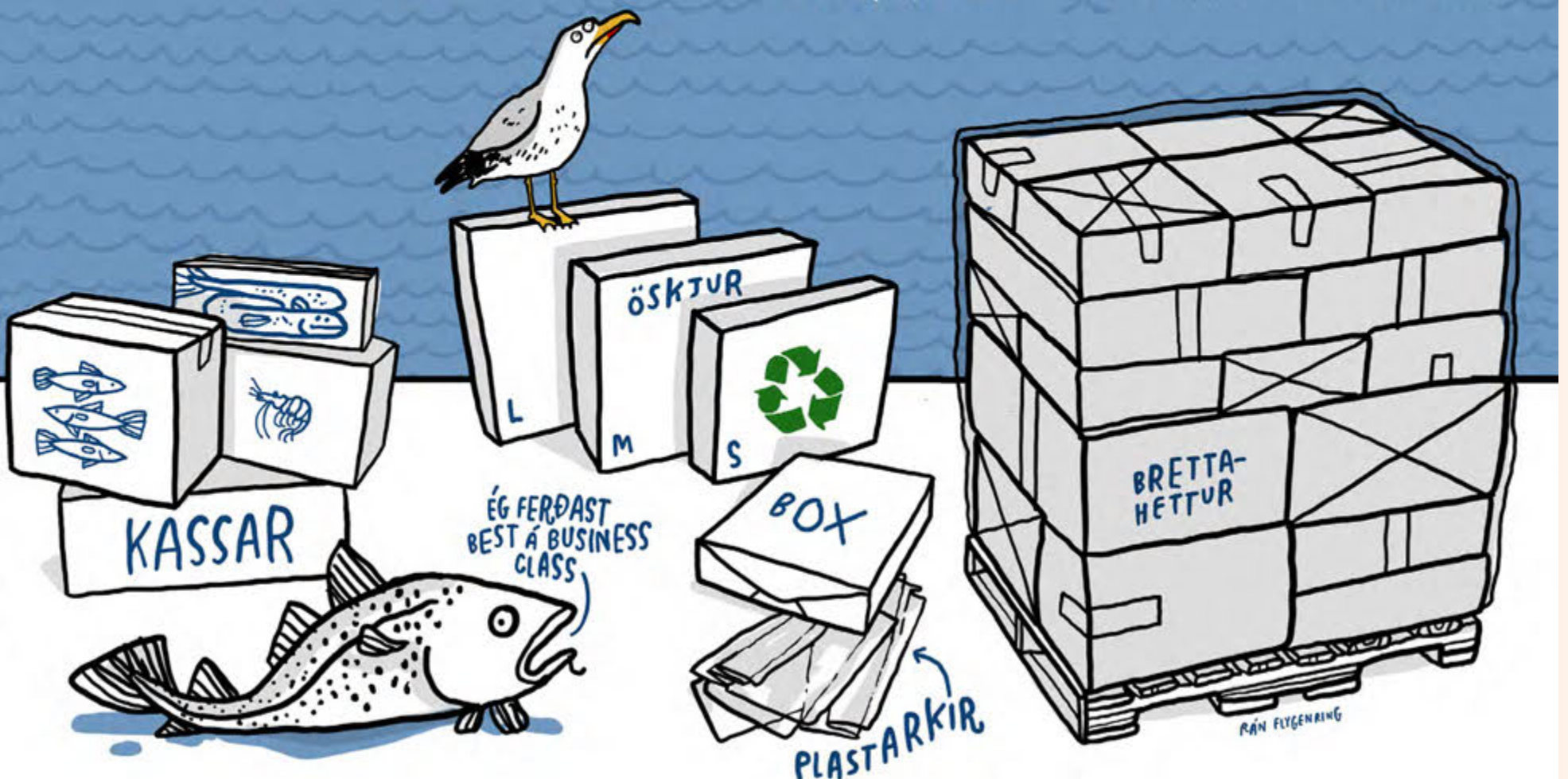

VIÐ HJÁ ODDA FRAMLEIÐUM UMBÚÐIR OG PRENTVERK SEM HENTA FYRIRTÆKJUM ÚT UM ALLAR TRISSUR.

HAFÐU SAMBAND: ODDI.IS/515-5000

VIÐ ERUM ODDI. VIÐ FRAMLEIÐUM FÍNERÍ.

Almannatengill

Andrés Jónsson
almannatengill

Algengustu mistökin í krísum

Krísustjórnun hefur verið á allra vörum síðustu daga vegna þeirra atburða sem orðið hafa í stjórn-málunum og það Fréttablaðið mig því um að setja örfá orð á blað um hvað beri helst að hafa í huga þegar krísur verða.

Algeng fyrstu viðbrögð fólks sem lendir í miðpunkti orðsporskrísu er afneitun. Afneitunin getur oft verið í formi aðgerðaleysis. Fólk forðast að horfast í augu við veruleikann og vonar að vandinn hverfi með því að hugsa ekki um hann. Með þessu tapast dýrmætur tími sem hefði mátt nýta til að lágmarka skaðann.

Einnig er mjög algengt að fólk bregðist við með því að skjóta sendiboðann. Þá eru fjölmiðlar eða aðrir málsaðilar sagðir stjórnast af annarlegum hvötum. Leitað er staðfestingar á þessu viðhorfi hjá skyldmennum og samstarfsmönnum sem eiga gjarnan sjálfir erfitt með að sjá hlutina skýrt.

Þá er yfirleitt nánast ómögulegt fyrir þann sem lendir í krísu að horfa á málin frá annarri hlið en sínum eigin þrönga sjónarhóli. Hann veit að hann á að biðjast velvirðingar en eigin reiði verður honum fjötur um fót. Hálfkveðnar vísur og undanbrögð hafa síðan snúið margri afsökunarbeiðninni upp í andhverfu sína.

Mjög mikilvægt í krísum er að skapa traust með því að grípa strax til aðgerða sem ganga helst lengra en það sem lögfræðingar þínir ráðleggja. Ná þannig stjórn á atburðarásinni og hindra að fram komi sífellt nýir angar sem krefjast nýrra viðbragða.

Ein algengasta réttlætningin fyrir aðgerðaleysi eða gegn því að gangast við ábyrgð er að fólk verði búið að gleyma málinu von bráðar. Þetta er alrangt. Það getur verið að almenn-ingur gleymi smáatriðum máls en orðsporshekkirinn er samt áfram til staðar. Gott orðspor er inneign sem hægt er að nýta þegar syrtir í álinn. Slæmt orðspor þrengir á móti rými okkar til æðis og athafna.

Margir háttsettir hafa þurft að taka poka sinn vegna mála sem hefði verið hægt að laga með réttum viðbrögðum. Við gleymum þessu fólki kannski, en eins og allir þeir sem staðið hafa í miðjum fjölmiðlastormi geta vitnað um, þá lifir sú minning með þeim eins og ör á sálinni ævilangt.

Mjög mikilvægt í krísum er að skapa traust með því að grípa strax til aðgerða sem ganga helst lengra en það sem lögfræðingar þínir ráðleggja.

Hin hliðin
Rakel Sólvaldóttir
framkvæmdastjóri
Skemu

Börn í dag eru talin vera með gott tölvulæsi, þau geta spilað leiki, vafrað um á netinu og víta hvernig allt virkar en fá geta búið til sína eigin leiki eða eigin forrit. Það er eins og þau geti lesið en ekki skrifað. Eitt

Vilja hætta brúnkolagreftri

Hugveitan Agora Energiewende leggur til að brúnkolanámugreftri í Nordrhein-Westfalen, stærsta ríki Þýskalands, verði hætt fyrir árið 2039. Hugveitan rannsakar orkunotkun Þjóðverja og hvernig þeim gengur að breyta orkunotkun sinni úr kjarnorku í endurnýjanlega orku. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Hagfræði stjórnmálakreppu

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Bandaríska hafnaboltahetjan Yogi Berra sagði, eins og frægt varð: „Það er eins og déja vu enn og aftur,“ – og það var nákvæmlega þannig sem mér leið vegna hinna pólitísku atburða á Íslandi síðustu tveir vikur. Aftur og aftur hafa nánast súrrealískar yfirlýsingar frá leiðandi stjórnmálamönnum hneykslað Íslendinga og umheiminn og skilið þá tilfinningu eftir að Íslandi sé stjórnað af óhæfum fíflum. Að þessu leyti hefur þetta verið býsna líkt

þeim hræðilegu vikum 2008 þegar allt íslenska bankakerfið hrundi.

En það er einn mikilvægur munur – að þessu sinni er þetta ekki fyrst og fremst saga um hagfræði og markaði, heldur um djúpstæða pólitíska kreppu sem sýnir djúpstæð, alvarleg vandamál í íslenskum stjórnmálastofnunum og -menningu.

Að því sögðu er mögulegt að þessi kreppa – að minnsta kosti þegar til skemmri tíma er litið – hafi neikvæð áhrif á íslenska hagkerfið. Í heildina getum við hugsað okkur að þetta pólitíska áfall skaði hagkerfið á tvenns konar hátt til skamms tíma.

Í fyrsta lagi getur þetta verið skellur fyrir eftirspurnarhlíð hagkerfisins – ef þessi kreppa leiðir til þess að neytendur og fjárfestar verði varkárari getur það fyrst um sinn valdið minnkandi heildar-eftirspurn í hagkerfinu. Hins vegar þarf að hafa í huga að ef hægir á eftirspurn getur Sedlabankinn vegið upp á móti því með því að lækka vexti eða fresta fyrirhug-

Hins vegar er meginspurningin ekki um hvað gerist í íslensku efnahagslífi á næstu 2-3 ársfjórðungum heldur hvort þessi stjórnmálakreppa setji af stað meiriháttar breytingar á hinu pólitíska landslagi á Íslandi sem gætu hugsanlega breytt efnahagslegu og pólitísku valdakerfi landsins.

uðum vaxtahækkunum og þess vegna myndi ég ekki hafa of miklar áhyggjur af efnahagsáhrifum eftirspurnarhlíðarinnar.

Í öðru lagi, og þetta skiptir meira máli að mínu mati, er það sem bandaríski hagfræðingurinn Robert Higgs hefur kallað „stjórnaróvissu“. Stjórnaróvissa vísar til almenns trausts til lagalegs og stofnanalegs umhverfis í hagkerfinu. Ef það er mikil óvissa um þessa innviði

getur það varanlega dregið úr fjárfestingum og þar af leiðandi framleiðni aukningu í hagkerfinu.

Þar sem útlit er fyrir miklar breytingar á hinu pólitíska landslagi á Íslandi er eðlilegt að búast við aukinni „stjórnaróvissu“. Að því sögðu tel ég að til skemmri tíma litið hafi það ekki meiriháttar áhrif á hagkerfið og þess vegna hallast ég því að segja að þjóðhagfræðileg kreppa til skamms tíma verði mjög takmörkuð.

Hins vegar er meginspurningin ekki um hvað gerist í íslensku efnahagslífi á næstu 2-3 ársfjórðungum heldur hvort þessi stjórnmálakreppa setji af stað meiriháttar breytingar á hinu pólitíska landslagi á Íslandi sem gætu hugsanlega breytt efnahagslegu og pólitísku valdakerfi landsins. Persónulega tel ég þetta mikilvægustu spurninguna þegar litið er til næsta áratugarins eða svo.

Í bili hef ég fleiri spurningar en svör, en ég vona að íslenskt samfélag komi sterkara út úr þessari kreppu.

Forritun – áhrif á hugræna getu og færni barna

af því sem börn gera best er að læra tungumál og því ættu þau að vera mjög móttækileg og fljót að tileinka sér forritunarmál þar sem forritun er í raun bara samskipti milli manns og tölvu á því tungumáli sem báðir skilja. Seymour Papert talaði um að tölvur væru notaðar til að forrita börn með þeirri notkun sem tíðkast almennt í dag. Papert var einn af stofnendum forritunarmálsins Logo og einn af frumkvöðlum þess að nota forritun til að efla vitsmuni barna. Hann byggði hugmyndir sínar á kenningum Piagets og taldi

ad „Piagetian-lærdómur“, að læra án þess að vera kennt, væri vænlegastur til árangurs. En hvað hafa rannsóknir sýnt fram á í þessum efnum? Hvaða áhrif getur forritunarkennsla haft á hugrænan þroska og getu barna?

Rökhugsun og verkefnaúrlausn Það sem gerir forritunarkennslu áhugaverða er að hún krefur nemendur um að finna lausn á vandamálum og setja hugmyndir sínar fram á skipulagðan hátt til þess að miðla þeim rétt til tölvunnar. Sýnt hefur verið fram á að með þessum

hætti þjálfar forritun nemendur í rökhugsun sem hægt er að hagnýta síðar til lausnar á vandamálum sem koma upp í daglegu lífi. Einnig hafa rannsóknir sýnt fram á að forritun eflir hugræna færni til muna jafnframt því að félagsskilningur eykst sem leiðir til þess að nemendur eru líklegri til að vinna í sameiginlegum lausnum á vandamála.

Að þekkja eigin hugsun og setja sig í spor annarra Sýnt hefur verið fram á að með því að forrita tölvuna til að gera það sem

börnin vilja þá þurfa þau að setja sig í sporin sjálf og hugsa út í hvernig þau myndu sjálf leysa verkefnið og þá endurspegla sína eigin hugsun.

Sköpunargáfa og tilfinningaviðbrögð

Rannsóknir hafa sýnt fram á að forritunarkennsla hefur jákvæð áhrif á sköpunargáfu og tilfinningaviðbrögð hjá börnum með námsörðugleika ásamt því að hafa verið tengd við myndun þekkingar á afmörkuðum sviðum sem og auknið hugræna og félagslega færni.

Fiskislóð 10

625 m² á 2. hæð

Skrifstofuhúsnæði á vinsælu svæði nálægt höfninni. Nýr séringangur á austurhlíð væntanlegur. Möguleiki á að innrétta eftir þörfum leigutaka.

Dalshraun 3

400 m² á jarðhæð, séringangur

Bjart og rúmlegt skrifstofu- eða þjónustuhúsnæði. Reitir innrétta húsnæðið í samræmi við þarfir leigutaka.

Hátún 2b

365 m² á 2. hæð

Vandaðar skrifstofur með parketi og gólfsíðum gluggum. Rúmgóð rými í kjallara bjóða upp á ýmsa nýtingarmöguleika.

Höfðabakki 9

416 m² á 5. hæð

Skrifstofuhúsnæði á 5. hæð í þessari glæsilegu byggingu. Möguleiki á að innrétta og endurnýja eftir þörfum leigutaka.

TIL LEIGU

Allar nánari upplýsingar, myndir og teikningar, má nálgast á www.reitir.is og hjá Halldóri Jenssyni sölustjóra í **840 2100** eða halldor@reitir.is.

Kringlan 4–12

103 Reykjavík

www.reitir.is

575 9000

REITIR

Velkomin til starfa

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

H&M í túnfætinum

Enn berast af því tíðindi í íslenskum fjölmiðlum að sænski tískurisinn H&M hyggist opna verslanir hér á landi. Nú í DV þar sem segir að H&M ætli sér að opna tvær verslanir hér á næstu þremur árum, eina í Smáralind og aðra til á Hafnartorgi sem ætlað er að verði risið árið 2018.

Í fréttinni sagði að fasteignafélagið Reginn hefði á undanföllum dögum átt í viðræðum við H&M og nú væri svo komið að leigusamningar væru tilbúnir til undirritunar.

Áhugavert verður að fylgjast með því hvort satt reynist, en H&M veitir almennt ekki sérleyfi og því hlýtur að standa til að verslanirnar verði opnaðar á eigin reikning. Slíkt er ekki algengt hér á landi, en langflest alþjóðleg vörumerki sem hingað rata, gera það í samstarfi við heimafólk, oftast með sérleyfissamningum þar sem alþjóðlega fyrirtækið þiggur greiðslur sem nema hlutfalli af veltu. Heimafólkið sér svo um reksturinn.

Í raun er ekki einfalt að sjá hvað ætti að fá alþjóðlegt stórfyrirtæki til að líta hingað til lands eftir vexti. Við vitum öll að Ísland er í raun örmarkaður á alþjóðlega vísu og því ekki eftir miklu að slægjast í alþjóðlegu samhengi. Hvað þá fyrir keðju á borð við H&M sem árið 2015 velti ríflega 22 milljörðum Bandaríkjadala og skilaði réttum fjórum milljörðum dala í EBIDTA hagnað. Það eru ríflega 500 milljarðar íslenskra króna!

Vandséð er að tvær verslanir á Íslandi komi til með að bæta verulega við þessar afkomutölur. Við það bætist svo að töluverður höfuðverkur getur verið að fylgjast með starfsemi í fjarlægum landi. Í þeim efnum skiptir ekki öllu máli hvort verslanirnar eru tvær eða tvö hundruð.

Þessu til viðbótar benda kannanir til þess að H&M sé nú þegar með allt að 30 prósentu hlutdeild á íslenskum fatamarkaði og það án þess að starfrækja hér verslun. Íslendingar eru nú þegar traustir viðskiptavinir H&M, þótt þeir geti einungis nálgast varninginn á ferðum sínum.

Spurningin er því hvort H&M h telji raunhæft að hækka þetta hlutfall, og réttlætandi að taka á sig þann kostnað og þá fyrirhöfn sem fylgir því að setja upp verslanir.

Augljóslega samkvæmt fréttinni, og ef svo er mun stjórnarmaðurinn láta af öllum bölsýnisþám enda byggir fólk ekki upp 22 milljarða dala fyrirtæki án þess að vita hvað það er að gera!

3,2%
VÖXTUR Í ÁR

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (AGS) hefur lækkað alþjóðlega hagvaxtar-spá sína í annað sinn og spáir nú 3,2 prósentu hagvexti árið 2016. Fyrir ári spáði AGS 3,8 prósentu hagvexti á árinu.

AGS spáir jafnframt 3,5 prósentu hagvexti árið 2017.

23%
FYLGJANDI LÖGLEIÐINGU KANNABIS

Tæplega fjórðungur landsmanna, eða 23,2%, eru fylgjandi því að lögleiða neyslu kannabisefna, samkvæmt niðurstöðum könnunar MMR. 76,8% eru andvíg því. Mikill munur er á afstöðu til lögleiðingar kannabis ef lítið er til aldurs, kyns og stuðnings við stjórnmálaflokka.

Verkefnið ætti þá að vera að gera það fysi-
legt fyrir þá að kjósa að geyma það hér á
landi. Það verður best gert með lágum sköttum,
opnu hagkerfi og föstum og fyrirsjáanlegum
reglum um réttarfar. Það er eitthvað óeðlilegt
við það, að fé leiti frá Íslandi til Lúxemborg-
ar, Hollands, Bretlands og Bresku Jómfrúa-
eyja.“

Hannes Hólmsteinn Gissurarson, prófessor í stjórnmála-
fræði við Háskóla Íslands

Miklu meira en bara ódýrt

Lunchbox útvarpin
loksins komin aftur!

Allt fyrir gluggapöttinn

Prottakústar,
lengjanlegir

Fötur og balar í miklu
úrvali - frá kr. 295,-

Slöngur 10/15/25/50M

Slöngutengi
- frá kr 195,-

Sonax sápa
1L - kr. 595,-

Svampar
- frá kr 295,-

Gluggapvörur
- frá kr. 595,-

Heyrnahlífar
með útvarpi

5.995

Skrúfbitar 33stk

595

Heftibyssur, Hand-, rafmagns- og loftheftibyssur, frábært verð.

frá 4.995

Lyklahús

frá 6.995

Öryggisskápar

Rakamælur

Ruslapokar
120L/140L/190L
10/25/50 Stk.
Einnig glærir

Dekk og hjól
í ótrúlegu úrvali

frá 495

Hitamælur

595

Garðklóra

frá 995

Prýstiúðabrúsar
1L/2L/5L/8L/16L

Strekkibönd og teygjur

1.395

Öflugar
Volcan
Malarskólfur

frá 695

Strákústar á
tannburstaverði

Ruslatínur
í miklu
úrvali

frá 395

Vifta
á gólf-
standi

Lauf/Ruslastampur

Sjálfvirkt slönguhjól

Verkfæralagerinn

Smáratorgi 1, 201 Kópavogi, sími 588 6090, vl@simnet.is
Mán.-fim. kl. 9-18, fös. kl. 9-18:30, lau. kl. 10-18, sun. kl. 12-17